

Musik på tværs

MUSIK PÅ TVÆRS (MPT) er titlen på et musikmodul, der i efteråret 2016 er gennemført i et samarbejde mellem Det Jyske Musikkonservatorium (DJM) samt Lærer- og pædagoguddannelsen på VIA University College Aarhus (VIAUC).

Moduliet forløb over 6 uger. Det er første gang, at der er etableret et samarbejde mellem disse uddannelsesinstitutioner, hvor de studerende på tværs af uddannelserne har indgået i et fælles forløb.

Etableringen af et samarbejde på tværs har været et stort ønske gennem mange år, men er blevet aktualiseret med aftalen om Læreruddannelsen fra 2013 (LU13), hvor der i aftaleteksten står, at partierne ønsker, at musikfaget styrkes via et forpligtende samarbejde mellem professionshøjskolerne og musikkonservatorierne. Ligeledes er der i forbindelse med reformen af folkeskolen aftalt, at folkeskolen forpligtes til et gensidigt samarbejde med bl.a. musikskolerne. Der er også åbnet mulighed for, at der kan oprettes talentklasser i musik.

MPT har haft deltagelse af 7 studerende fra DJM, 12 fra læreruddannelsen og 2 fra pædagoguddannelsen. Desuden deltog to un-

dervisere fra DJM, to fra læreruddannelsen og en fra pædagoguddannelsen.

Moduliet var tilrettelagt i et 6 ugers forløb, der var delt op i 3 sats. Den første sats var en introduktion med præsentation af alle studerende og undervisere, samt pædagogiske og musikalske grunddebatter mellem uddannelserne. Den anden sats var et praksisforløb, hvor de studerende på tværs af uddannelserne skulle samarbejde omkring undervisning på folke- og privatskoler og i en børnehave. Her var der 5 grupper – hvoraf de 4 var tilknyttet skoleverdenen og den sidste gruppe var i en børnehave. Den tredje sats kaldte vi studiebesøg, hvor de studerende havde til opgave at besøge mindst to steder, hvor man arbejder særligt med musik. Som undervisere havde vi lavet en lang liste med forslag til hvilke skoler/institutioner/frivillige organisationer, de studerende kunne besøge og beskrive. Alt sammen steder hvor musikken lever og er i centrum. Som afslutning blev modulet evalueret af både studerende, undervisere samt ledere fra DJM og VIAUC.

DJM og VIAUC har desuden i fællesskab en ansøgning til en masteruddannelse til høring i Kulturministeriet, samt etableret et talent-samarbejde hvor interesserede studerende fra uddannelserne har mulighed for at følge undervisningen på tværs af uddannelsesstederne.

Samarbejdet er kommet for at blive

Dansk Sang præsenterer i de efterfølgende rubrikker interview med

♦ LEDERNE: Elsebeth Jensen – Uddannelseschef for Læreruddannelsen og HF i VIAUC og Astrid Elbek, udviklingsleder ved DJM.

♦ UNDERVISERNE: Helle Agergaard og Kristian Lassen – begge undervisere ved DJM, Johanne Hempel, pædagoguddannelsen VIAUC samt René Christoffersen og Erik Heiberg Lyhne, Læreruddannelsen VIAUC.

♦ DE STUDERENDE: Emile Maaqaard Granche-Praderas (E), Nikolaj Brun Hansen (NH) begge VIAUC Læreruddannelsen i Aarhus og Nikolaj Bugge (NB), Det Jyske Musikkonservatorium.

Uddannelserne spiller sammen om musikken

Astrid Elbek

Elsebeth Jensen Elsebeth Jensen

Interview med Elsebeth Jensen – Uddannelseschef for Læreruddannelsen og HF i VIAUC og Astrid Elbek, udviklingsleder ved DJM.

Hvorfor har DJM og VIAUC en interesse i at indgå et samarbejde?

Elsebeth Jensen (E): Jeg tænker, der er nogle opgaver i samfundet, som lige præcis de tre uddannelser kan arbejde sammen om. I forbindelse med skolereformen er der et ønske om at åbne skolen i et samarbejde på tværs omkring musikken. Det gælder musikskole, folkeskole, skole, SFO mv. Det er godt, hvis vi opøver vore studerende til at tage del i den form for samarbejde, allerede mens de går på studiet. Det er også noget, alle parter kan have gavn af, for gennem et samarbejde kan vi inspirere hinanden.

Astrid Elbek (AE): Det er vigtigt af flere grunde. Det er helt aktuelt af den nye læreruddannelse fra 2013 og folkeskolereformen – (se indledning red.). Men selvom disse forudsætninger ikke havde været til stede, ville Elsebeth og jeg have foreslået dette samarbejde alligevel, idet vi mener, at vi skal have styrket musikundervisningen i Danmark. Undersøgelser har tidligere vist, at det er højest forskelligt, hvordan musikundervisningen trives på skolerne. Hvor det på nogle skoler går fremragende, går det på andre slet ikke. Det har vi et fælles ansvar for at rette op på. Vi som konservatorium har et kæmpe med-

ansvar for, at musiklivet trives bredt i Danmark. Vi er ikke bare til for eliten men også for bredden.

Elsebeth, hvad tænker du, at de lærerstuderende kan bruge samarbejdet til?

E: Vi kan lære noget af de studerende på musikkonservatoriet, der jo er yderst fagligt kvalificeret. Det er der selvfølgelig også mange af vores studerende, der er. Jeg tror, det er godt for vores studerende at være i en proces, hvor den musikalske faglighed er i forgrunden og så hos os hvor det pædagogiske sammen med det faglige vægter tungt. Det er godt for de studerende at se, hvordan de forskellige tilgange til fagområderne spiller sammen.

Astrid, kan vi berige hinanden på tværs af uddannelserne ved at samarbejde bl.a. omkring musik på tværs?

AE: Det tænker jeg i den grad, vi kan. Der er jo meget stor begrænsning for, hvor mange der kan tage en konservatorieuddannelse. I den struktur vi har, kan konservatorierne ikke påvirke hele det kæmpestore musikuddannelseslandskab, som pædagog- og læreruddannelsen har berøring med. Derfor kan vi gennem et samarbejde løfte det fælles ansvar, vi har for musikken. Netop fordi vi på uddannelserne har

et forskelligt udgangspunkt, kan vi berige hinanden. Pædagog- og læreruddannelsen har, som jeg ser det, meget stærke kompetencer i at arbejde med større grupper af børn i et samspil med hinanden, hvor konservatoriet jo traditionelt har sit udspring i mesterlære og en-til-en undervisning af eleverne. Selvom vi også arbejder med at lede grupper og ensembler på konservatoriet, så er det slet ikke inde i vores DNA at tænke undervisning i grupper af begyndere på samme måde som i lærer- og pædagoguddannelsen.

Lige netop på dette felt kan vores konservatoriestuderende blive inspireret ved at komme tæt på andre uddannelser, der er professionelle i at arbejde i musikalske fællesskaber.

Det er altså bl.a. klasserumsledelse, som de konservatoriestuderende kan blive inspireret af gennem musik på tværs?

AE: I den grad, men vi gør os ingen illusioner om, at når vores studerende har deltaget i MPT, så er de perfekte til klasserumsledelse, med mindre de selv har talenterne til det. Men de kender til de overvejelser, man gør sig, og hvordan man tænker, når man er lærer- eller pædagoguddannet. Senere i en ansættelse i en musikskole vil vejen så være banet for et samarbejde med lærere eller pædagoger. Der vil være en fælles respekt for hinandens forskellige professioner. På den måde håber, jeg at vi kan få knyttet de kontakter, der skal til for at få det folkelige musikliv til at fungere. Når man kender hinandens pro-

fessioner, er der ikke langt til et samarbejde. Der sker en professionel afmystificering. Vi står på den måde sammen om musikken.

Hvad kan uddannelsesinstitutionerne få ud af at arbejde sammen?

E: Jeg har altid været lidt forundret over, at vi ikke godt nok har udnyttet de samarbejdsmuligheder, der er i en by som Aarhus, hvor der er så mange uddannelser.

Jeg tænker, at vi generelt skal skabe flere samarbejdsflader, fordi vores studerende vil komme til at samarbejde med mange andre professioner, når de er færdiguddannede. Det er i denne sammenhæng oplagt at have et tæt samarbejde med Musikkonservatoriet. Musik på tværs – er en mulighed, men der kunne være mange andre områder, hvor vi kunne åbne vore uddannelser for hinanden.

VIA og Det Jyske Musikkonservatorium er ved at lave en masteruddannelse sammen – hvordan organiseres det?

AE og E: Det, at vi nu har startet et samarbejde med musik på tværs, vil også gavne den masteruddannelse, vi er i samarbejde omkring, hvis og når vi kommer igennem med den. Masteruddannelsen er tænkt som et godt efter- og videreuddannelses tilbud til alle de musiklærere, der er ude i landet. Det er et område, der har været noget forsømt de senere år. Vi håber, at vi på den måde kan være med til at løfte hele området.

JULEGAVE TIL DIG

På forsiden af [Dansk Sangs læringsportal](http://Dansk Sangs læringsportal.dansksangdigital.dk) dansksangdigital.dk kan du hente en julegave fra Musiklærerforeningen. Hent krybbspillet "En stald i Betlehem" gratis.

- Gå ind på dansksangdigital.dk
- og klik på gaven.

Du ønskes en god jul og et godt nytår!

I mødet med andre lærer man, hvem man selv er

Johanne, Erik, René, Helle og Kristian

Interview med underviserne: Johanne Hempel VIAUC pædagoguddannelsen, Helle Agergaard og Kristian Lassen DJM og René Christoffer- sen og Erik Heiberg Lyhne VIAUC læreruddannelsen.

Hvad har været det bedste i samarbejdet omkring MPT?

Johanne Hempel (JH): Det har været at stå sammen med kolleger og studerende, der vil musikken.

Kristian Lassen (KL): Det har været at se, hvordan vi underviser hver især. Herunder at opleve ligheder og forskelle. Herunder planlægningsmøderne, hvor vi har diskuteret musikken, og hvordan vi hver især arbejder med den. I det hele taget den proces vi har haft, hvor vi også er blevet klogere og måske vil gøre tingene på en anden måde næste gang.

Helle Agergaard (HAG): For mit vedkommende har det været fællesskabet i forberedelsen og udførelsen af modulet. Og så synes jeg, at de diskussioner, vi har haft med de studerende, har været rigtig gode og givende.

René Christoffersen (RC): Både på de studerendes vegne og som undervisere har det mest givtige været, at vores tre verdener og professioner har kunnet mødes i en dialog og debat. Jeg oplever, at både undervisere og studerende har arbejdet seriøst og godt omkring det stof, vi har været optaget af.

Erik Heiberg Lyhne (EHL): Det har været at møde de kolleger, jeg har hørt om gennem mange år, men ikke haft fornøjelsen af at arbejde sammen med. Man kan sige, at kendskab giver venskab.

Hvorfor er det vigtigt, at de tre uddannelser arbejder sammen?

JH: Det at gøre noget sammen i et rum med faglige ligheder og forskelligheder er vigtigt. Derigennem kan vi mærke den faglighed, der er i de enkel-

te professioner og få endnu mere respekt for hinanden som fagkolleger.

RC: Det ligger også i tråd med den fremtid, vores studerende kommer til at stå i, når de er færdige. Her kommer de til at arbejde mere sammen på tværs af faggrupper. Det ligger i hele måden at drive undervisning på. Derfor er det vigtigt, at de undervisere, der kommer fra de respektive uddannelsesinstitutioner, har et kendskab til hinanden for derigennem at kunne etablere et godt samarbejde omkring musikken. Det er bl.a. noget af det, vores studerende har peget på som værende udbytterigt i modulet.

KL: Når vi møder hinanden, får vi dels en viden om hinandens professioner, men vi bliver også hver især mere skarpe på, hvad vi selv kan og står for. Man har et behov for at identificere sig selv på den måde. Der er et ordsprog, der siger, at i mødet med andre lærer man, hvem man selv er.

Hvad tror I der har været det vigtigste for de studerende, der har deltaget i MPT?

EHL: Jeg tror, at det er selve mødet. Når jeg læser og hører evalueringerne, ville de gerne have haft mere fokus på denne del af modulet.

HAG: Diskussionerne med hinanden omkring de faglige emner og udvekslingen af uddannelseserfaringer. Vores verden på konservatoriet kan godt have en tendens til at være meget individuelt både som studerende og som underviser. I MPT har vi alle været tvunget til at arbejde sammen i en større sammenhæng. Et mere forpligtende fællesskab. Det tror jeg har været godt ikke blot for de studerende, men også for os som undervisere.

RC: Det er jeg enig i, og jeg tror vi skal have mere fokus på denne del til næste år, hvis modulet etableres igen. Det er vigtigt, at vi bliver klogere på hinanden både som samtale- og samspils partnere.

Man skal brænde for musikken

Nikolaj H, Nikolaj B, Emile

Interview med de studerende: Emile Maaqaard Grange-Praderas og Nikolaj Brun Hansen, begge VIAUC Læreruddannelsen i Aarhus og Nikolaj Bugge, Det Jyske Musik konservatorium.

Nikolaj Bugge (NB): Ideen med MPT er rigtig god, for der er ikke nogen tvivl om, at vi fra de forskellige uddannelser kommer til at have meget med hinanden at gøre i fremtiden.

Nikolaj Brun Hansen (NH): Jeg tror også helt klart, vi skal i den retning. Det har været meget givende, at der er kommet dette tiltag i vores uddannelse.

Emile Maaqaard Grange-Praderas (E): Det har været rigtig godt at kunne mødes i faggrupperne og snakke musik. Vi tænker arbejde med musik forskelligt alt efter, hvilken faggruppe vi kommer fra. Det har givet anledning til en del spændende diskussioner undervejs.

Hvad har I lært mest af at være sammen med studerende fra de andre uddannelser?

NB: Jeg har lært meget håndfast om, hvad det er at være lærer. Jeg tror måske ikke, de lærerstudende har lært så meget om at være musiker/konservatoriestuderende.

E: Vi har haft gode diskussioner og materialeudveksling. Jeg har også fået fokus på, at vi har et forskelligt syn på musik kvalitet. Som folkeskolelærer glemmer man nogle gange det musikalske og gør de samme ting, man plejer. Jeg tror, de konservatoriestuderende har en anden musikalsk tilgangsvinkel, som jeg har lært af.

NB: Men vi kunne godt have været meget mere skarpe på de forskelle, der er på uddannelserne og derigennem diskuteret, hvordan de forskellige tilgangsvinkler er. Det har jeg savnet.

Men har I ikke haft de diskussioner i grupperne?

NH: Jeg var i et praksisforløb i en børnehave sammen med en pædagogstuderende, der ovenikøbet har en konservatorieuddannelse. Hun kom med inputs, som jeg som lærerstudende ikke havde tænkt på. Det var et forbillede, at hun arbejdede i et felt, som hun er uddannet til. Her var det godt at have hende at læne sig op af.

NB: Vi oplevede også nogle gode debatter i planlægningen af vores praksisforløb, hvor de lærerstudende var optaget af at tjekke forenklede fælles mål, der var på området, hvor jeg og min medstude-

rende fra konservatoriet tænkte, at det skulle vi nok få til at passe. Her kunne jeg se, at vi som faggrupper vendte vores processer og fokus om. Igennem dette arbejde er jeg blevet meget mere bevidst om min egen profession, og at det musikalske produkt er i orden af en vis kvalitet, og der skal være et højt ambitionsniveau, og at der samtidig er en musikalsk bonus (SKAL DET MÅSKE VÆRE UDFORDRING??) for mig selv.

Vi har haft fokus på musikalsk kvalitet, og at vi skal have det sjov. Kan disse to ting gå hånd i hånd?

E: Det er en balancegang. Nogle gange er det vigtigt at få en oplevelse af, at det lykkes. I længden er det måske et problem, fordi det ikke udfordrer de elever nok, som gerne vil mere med musikken. På den måde bliver det en balancegang at få begge aspekter ind i undervisningen.

NH: Jeg har fundet ud af, at det er svært at give et éntydigt svar. Derfor er det vigtigt, at vi møder folk med forskellige baggrunde og indfaldsvinkler til at arbejde med musik.

Om nogle år står I som kolleger på en folkeskole eller musikskole.

Har MPT givet jer basis for et større samarbejde på tværs af professionerne?

NB: Ja, det har i hvert fald givet en mindre berøringsangst. Vi har gennem forløbet set mange gode eksempler på, at det i bund og grund kræves, at man brænder for en ide. Så er det ligegyldigt, om man er fra læreruddannelsen eller konservatoriet. Hvis man brænder for tingene, skal man nok få det til at fungere sammen.

NH: Ja, netop det at se at tingene er mulige og kan lade sig gøre. Jeg har fået lyst til at samarbejde med de andre når jeg er færdiguddannet som lærer.

NB: Der er ingen tvivl om, at der på tegnebrættet er blevet mindre afstand for at kunne få ting ført ud i livet og stimuleret det samarbejde, der er mellem folkeskoler og musikskoler. At musik og kulturliv er noget, vi går op i sammen og er fælles om. ✨